

**ШҮҮХИЙН ЕРӨНХИЙ ЗӨВЛӨЛИЙН ДАРГЫН ЭРХЛЭХ АСУУДЛЫН ХҮРЭЭНИЙ
БАЙГУУЛЛАГУУДЫН 2020 ОНЫ САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН
ГҮЙЦЭТГЭЛД ХИЙСЭН АУДИТЫН ХУРААНГУЙ ТАЙЛАН**

2021.04.25

Нэг. Ерөнхий мэдээлэл

Аудитын код:	САГ-2021/12/СТА-ТЕЗ	Шалгагдсан байгууллага, нэгжийн	Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн дарга
Аудит хийсэн бүтцийн нэгжийн нэр:	Аудитын хоёрдугаар газар	Аудит хийсэн баг, албан тушаалтан	
Аудитор Д.Эрдэнэчимэг			

Хоёр. Байгууллага, нэгжийн тоо болон санал дүгнэлтийн талаарх мэдээлэл

№	Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр/ангилал	Байгууллага, нэгжийн тоо					Гаргасан санал дүгнэлтийн хэлбэр			
		Аудит хамрагдах	Үүнээс: Аудит хийсэн хэлбэр				Зөрчилгүй	Хязгаарлалттай	Сөрөг	Итгэл үзүүлсэн
			Санал дүгнэлт гаргасан	Түүвэрт	Итгэл үзүүлсэн	Аудит хийгээгүй				
A	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Шүүхийн ерөнхий зөвлөл	1	1	-	-	-	1	-	-	-
2	Төсвийн шууд захирагч	42	33	3	6	-	32	1	-	-
3	Төвлөрсөн данс	1	-	1	-	-	-	-	-	-
	ДҮН	44	34	4	6	-	33	1	-	-

Гурав. Аудитын үр дүн

Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл:

№	Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр	Алдаа, зөрчлийн		Үүнээс							
				Зөвлөмж		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Хууль хяналтын бусад байгууллагад шилжүүлсэн	
		Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
A	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	Төсвийн ерөнхийлөн захирагч	8	643.7	8	643.7		-	-	-	-	-

/сая төгрөгөөр/

2	Төсвийн шууд захирагч	72	637.9	62	560.4	3	2.4	7	74.6	-	--
3	Төвлөрсөн данс	--		--	-	-		-	-	-	-
	Дүн	80	1281.6	70	1204.6	3	2.4	7	74.6	-	-

Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийг ач холбогдлоор нь эрэмбэлж танилцуулбал:

Алдаа, зөрчилтэй асуудал 1

Шүүхийн ерөнхий зөвлөл нь шилэн дансны цахим хуудсанд 132 мэдээлэл оруулахаас 6 мэдээллийг хугацаа хоцроож байршуулсан байна. Энэ нь Шилэн дансны тухай хуулийн 4 дүгээрзүйл 4.1.3-т “тогтоосон хугацаанд, тогтмол, шуурхай мэдээлдэг байх”, 6 дугаар зүйл 6.1-д “Энэ хуулийн 3.1.1, 3.1.2-т заасан байгууллага, албан тушаалтан дараах мэдээллийг тогтмол мэдээлнэ” гэж заасныг тус тус зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Шилэн дансны тухай хуулийг хэрэгжүүлэн ажиллаж, зөрчлийг давтан гаргахгүй байх албан шаардлага өгөх.

Алдаа, зөрчилтэй асуудал 2

Хөрөнгийн дансанд бүртгэлтэй 267.2 сая төгрөгийн үнэ бүхий элэгдлээрээ өртгөө бүрэн нөхсөн авто тээврийн хэрэгслүүдийг цаашид ашиглах болон дахин үнэлүүлэн бодит үнэ цэнээр бүртгэх асуудлыг холбогдох байгууллагаар шийдвэрлүүлэх талаар арга хэмжээ авч ажиллаагүйбайгаа нь ТӨБЗГ-ын 2019 оны 277 дугаар тогтоолын 7.1-д “Төрийн өмчит хуулийн этгээд нь эзэмшилдээ байгаа илүүдэл эд хөрөнгө, болон элэгдэл хорогдлын шимтгэлээр анхны үнийг нөхсөн, түүнчлэн нөхөөгүй боловч гэмтэж засаж болох сэлбээд өөр зориулалтаар ашиглаж болох эд хөрөнгийн ашиглалтын хугацаа болон үнийг шинэчлэх тогтоох саналыг бэлтгэн Төрийнөмчийн бодлого зохицуулалтын газарт ирүүлж шийдвэрлүүлэх”, УСНББОУС 17 “Үндсэн хөрөнгө”-ийн “Дахин үнэлгээний загвар” хэсэгт” дансны үнэ ба бодит үнэ цэнийн хооронд материаллаг зөрүү гаргахгүй байх үүднээс тайлагналын үеийн эцэс бүрт хөрөнгийн бодит үнэ цэнэ, ашиглалтын хугацааг тооцож үздэг байх. Шаардлагатай бол хөрөнгийг дахин үнэлэх” гэж заасантай нийцэхгүй, санхүүгийн тайлангийн “үнэлгээ”, “эрх ба үүрэг” батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Элэгдлээрээ өртгөө бүрэн нөхсөн цаашид ашиглах боломжтой хөрөнгүүдийг дахин үнэлүүлэх асуудлыг холбогдох байгууллагаар шийдвэрлүүлж, ТӨБЗГ-ын 2019 оны 277 дугаар тогтоолын 7.1 дэх заалтыг мөрдөж ажиллах зөвлөмж өгөх.

Алдаа, зөрчилтэй асуудал 3

Санхүүгийн үр дүнгийн тайлан дахь үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарзыг 27.8 сая төгрөгөөр, үнэ төлбөргүй хүлээн авсан хөрөнгийн орлогыг 58.3 сая төгрөгөөр дутуу илэрхийлсэн нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д “Аж ахуйн нэгж, байгууллага нягтлан бодох бүртгэлээ аккрузл сууриар хөтөлнө” гэж заасантай нийцэхгүй, санхүүгийн тайлангийн “үнэн зөв байдал” батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Нягтлан бодох бүртгэлийг аккрузл сууриар хөтлөх, үнэ төлбөргүй хүлээн авсан хөрөнгийн орлогыг тайлант онд хүлээн зөвшөөрч үр дүнгийн тайланд тусгах зөвлөмж өгөх.

Алдаа, зөрчилтэй асуудал 4

Урсгал засварын зардлаас 1.2 сая төгрөгийг бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил үйлчилгээний төлбөр, хураамжид бүлэг хооронд шилжүүлэн зарцуулсан, мэдээлэл технологийн үйлчилгээний зардлаас 59.4 сая төгрөгөөр биет бус хөрөнгө бэлтгэж зориулалт бус зарцуулсан нь Төсвийн тухай хуулийн 41 дүгээр зүйлийн 41.2.2-т “батлагдсан төсвийн хүрээнд зарлага гаргах” гэж заасантай нийцэхгүй, санхүүгийн тайлангийн “үнэн зөв байдал” батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Батлагдсан төсвийн хүрээнд зориулалтын дагуу зарцуулж байх зөвлөмж өгөх.

Алдаа, зөрчилтэй асуудал 5

4.1 Авлага өмнөх оноос 12.9 сая төгрөгөөр өссөн, 1 жилээс дээш насжилттай 3.7 сая төгрөгийн авлага бүртгэлтэй, нэр данс зөрүү 3.5 сая төгрөгийн орлогыг өглөг дансанд бүртгэж тайлагнаагүй нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.8-д "төсвийг зохистой удирдаж авлага, өр төлбөр үүсгэхгүй байх", 14.2.3-т "өөрийн эрхлэх асуудлын хүрээнд төсвийг үр ашигтай удирдах, гүйцэтгэлийг хангах", Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.4-т "үнэн зөв байх" 14 дүгээр зүйлийн 14.4-т "Нягтлан бодох бүртгэлд дараах зүйлсийг заавал бүртгэнэ", 14.4.3."бүх өр төлбөр" заасантай нийцэхгүй, санхүүгийн тайлангийн "үнэн зөв байдал", "эрх ба үүрэг" батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Авлага өглөгийг барагдуулах, үүссэн авлага өглөгийг тооцоо нийлсэн актаар баталгаажуулах зөвлөмж өгөх.

Алдаа, зөрчилтэй асуудал 6

Харьяа шүүхийн тамгын газрууд нь орон нутгийн төсвөөс 213.4 сая төгрөгийн дэмжлэг хүлээн авч хуралдааны танхимын тохижилт болон тээврийн хэрэгсэл, тоног төхөөрөмж бэлтгэсэн нь Төсвийн тухай хуулийн 25 дугаар зүйлийн 25.10-т "Төрийн болон орон нутгийн өмчит хуулийн этгээд хандив, тусламж өгөхийг хориглоно.", 25.3-т "Төсвийн байгууллага төсвийн ерөнхийлөн захирагчаараа дамжуулан дараах тохиолдолд төрийн болон орон нутгийн өмчит бус хуулийн этгээдээс мөнгөн хөрөнгө, хөдлөх эд хөрөнгийн хэлбэрээр тусламж хандив авч болно", 25.4.1-д "эх үүсвэр дутагдсан хөтөлбөр арга хэмжээг үргэлжлүүлэх", 25.4.2-т "байгууллагын хүний нөөцийн чадавхыг бэхжүүлэхэд чиглэсэн сургалтын хөтөлбөр хэрэгжүүлэх", Шүүхийн тухай хуулийн 42.3.4-т "шүүгчийн эдийн засгийн болон нийгмийн хангамж, халамжийн тогтолцоог энэ хууль болон бусад хуулиар бүрдүүлэх, хангах" гэж заасантай нийцэхгүй, санхүүгийн тайлангийн "эрх ба үүрэг" батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Шүүхийн байгууллага дэмжлэг, тусламж авч байгаа нь хараат бус байдал алдагдах эрсдэлийг үүсгэхгүй байх, улсын болон орон нутгийн төсвийг гүйлгэн зарцуулахгүй байхад анхаарах зөвлөмж өгөх.

Алдаа, зөрчилтэй асуудал 6

Тайлант онд төсвийн гүйцэтгэлийн тохируулгын тайлан бэлтгэж тайлагнаагүй нь Сангийн сайдын 2012 оны 76 дугаар тушаалаар баталсан "Төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан боловсруулах журам"-тай нийцүүлэхгүй, санхүүгийн тайлангийн "толилуулга ба тодруулга" батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг холбогдох заавар журмын дагуу үнэн зөв тайлагнаж байх зөвлөмж өгөх.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ЕРӨНХИЙ АУДИТОР**

15160 Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг
Бага тойруу-3, Засгийн газрын IV байр
Утас:26-04-37, Факс:51-26-42-30
E-mail: info@audit.gov.mn

2021.04.26 № 1329

танай _____-ны № _____-т

Аудитын санал дүгнэлт

Зөрчилгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.5-д заасны дагуу Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн даргын эрхлэх асуудлын хүрээний байгууллагуудын 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх нэгтгэсэн санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн даргын эрхлэх асуудлын хүрээний байгууллагуудын 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторовын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, шалгагдагч этгээдээс хараат бус, аудиторовын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн нэгтгэсэн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт гэдэг нь дээд түвшний баталгаа боловч материаллаг буруу илэрхийлэл байгаа тохиолдолд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүгдийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа биш юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

Д.ЗАНДАНБАТ